

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Katalikas, kurs neremia
katalikiškos spaudos, neturi
teisės vadintis geru Bažny-
čios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

EINA NUO 1915 METŲ

TEL SOUTH Boston 2380

ANTRADIENIS (Tuesday) VASARIS (February) 6 D., 1940 M., No. 10.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENT. A

Raudonieji Planuoja Pasiūlyti Taikos Planą

Londonas, vasario 5 — Pranešama, kad sovietų Rusijos komisari ruošia planą paliauboms, kuri pasiūlysią Suomijai. Sovietų Rusijos armijos organas "Raudonoji žvaigždė" sako, kad karo komisaro Klementi Vorosilovo vadovybė karėje yra "silpna ir baili".

Vadinasi, sovietų spauda jau reiškia nepasitikėjimą ir Vorosilovui.

Jung. Valstybės Pasiuntė 1,100 Karo Orlaivų Alijantams

Washington, D. C., vasario 5 — Amerikos orlaivių dirbtuvės dabar labai užimtos dirbimu karo orlaivių Europos valstybėms. Šiomis dienomis pasiuntė Prancūzijai ir Anglijai 1,100 karo orlaivų. Anglija ir Prancūzija yra užsiskiusios padaryti 4,000 orlaivių. Be to, veda derybas dėl 8,000 bombinių orlaivių. Jung. Valstybių karo orlaivių įstaigos siunčia orlaivius Anglijai ir Prancūzijai per Kanadą.

Salčiai Paraližuoja Vilniaus Gyvenimą

Vilnius — Lietuvoje šalčiai daro daug žalos. Žmonėms trūksta kuro, tai dėl to yra nemažai susirgimų. Dėl šalčio kyla daug gaisrų. Padidėjo vagystės ir plėšimai. Dėl šalčio nepaprastai pabrango malkos. Malkų Miško Departamentas savo sandėliuose turi dideles atsargas, tačiau negali jų pristatyti, nes negauna vagonų. Bet privatiniai pirkliai gauna vagonų tiek, kiek jiems reikia. Kartu su šalčiais ir Vilnių papildo nauja pabėgėlių lietuvių iš sovietų Rusijos banga.

Kauniečiai skundžiasi, kad Vilniaus administracijos organai jiems labai griežtai taiko prekybą tvarkančius nuostatus, o tuo tarpu daugelis lenkų prekybos įmonių veikia visiškai be jokių patentų.

Vilniaus lietuviai labai piktinasi lenkų spauda, kuri vis dar tebesišiauria prieš Lietuvą ir nesamos Lėnkijos valstybės valdžia Prancūzijoje vadina "mūsų valdžia". Tamsūs gaivalas ir amžini Lietuvos priešai lenkai dvarininkai tebevaro pilnu tempu žmonių mulkinimo darbą.

Lenkų endekų oficiozas "Kuryer Wilenski" nepaprastai džiaugiasi tautininkų suvažiavime pasakytomis kalbomis ir tautininkų vedama politika iš viso Lietuvoje. Prisibijoma, kad tautininkų politika nesuparaližuoju Vilniaus atlietuvinimo darbą.

Trijų karalių švenčių metu aplankė Respublikos Prezidentą A. Smetoną ir Švietimo Ministrą dr. Jokantą Vilniaus lietuvių pradžios mokyklų mokinių delegacija, kuri atvyko į Kauną lydimą savo mokytojų ir mokyklų inspektorius. Jaunieji vilniečiai moksleiviai įteikė Resp. Prezidentui dovaną — Vilniaus Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslą ir Švietimo Ministrui — Vilniaus palmę lietuviškais ornamentais papuoštoj vilniečių darbo vazoj.

Japonai Bombarduoja Prancūzų Geležinkelį

Anglija Nenori Kalbėti Apie Taiką

Londonas, vasario 5 — Anglijos karo sekretorius Oliver Stanley, kalbėdamas apie taiką Europoje, pareiškė, kad pakol nebus sutriuškinta Vokietijos galybė taika Europoje neįmanoma. Dabar esą padarius taiką, tai nebūtų tikra taika, bet tik nesuipratimų sutartis, kuri neužtikrintų taikos dabar, nei ateityje.

Karo sekretorius Stanley yra įsitikinęs karą tęsti kol bus sutriuškinta Vokietijos galybė. Visiems aišku, kad Europoje eina karas tarp Anglijos ir Vokietijos dėl vadovybės. Anglija, kaip praeityje, taip ir dabar nori pasiimti Europos vadovybę. Vokietija nenori, kad Anglija dominuotų Europą.

Stambios Nelaimės Lietuvai

Kaunas — Stambiausios ūkinės nelaimės Lietuvai pereinantis metais laikomos šios: žuvo trys mūsų prekybos laivai — "Kaunas", užplaukęs ant minos, "Panevėžys" sudužęs ant povandeninės uolos ir "Nida" žuvusi ant sekulmos; sudegė apie dešimt miestelių: Gargždai, Šilalė, Tryškiai, Miroslavas, Tverai, Kuliai, Židikai, Užventis, ir keli miško gaisrai, kurių didžiausias buvo prie Merkinės, kur sudegė keli šimtai ha miško. Bet didžiausia nelaimė, tai netekimas Klaipėdos.

Britai Nušovė Tris Nacių Karo Bombinius Orlaivius

Londonas, vasario 5, — Britanijos karo oro jėgos smarkiai kovoja, kad apsaugotų savo laivus, kuriuos dažnai puola Vokietijos nacių bombiniai orlaiviai. Tris nacių bombinių orlaivius nušovė, kurie lekiavo virš Anglijos. Tai buvo smargiausias susirėmimas ore nuo pat karo pradžios. Ketvirtąjį nacių bombierį šūviais sugadino.

Vokietijos nacių žinios skelbia, kad jų lakūnai į vieną dieną nuskandino 14 Anglijos jvairių laivų, bet Anglijos laivynas tų žinių nepatvirtino, nė užginčijo.

Kun. Coughlin Nekalbėjo

Detroit, Mich. — Pereitą sekmadienį, kun. Charles E. Coughlin per radio visai nekalbėjo. Radio pranešėjas sako, kad kun. Coughlin nepadaavęs jokios priežasties, tačiau gali būti labai rimta priežastis. Bet įspėja, kad neplatintų ir neklusėtų gaudų, kuriuos skleidžia priešai. Spėjama, kad kun. Charles E. Coughlin kitą sekmadienį vėl kalbės.

Lietuvos Obuoliai Užsieniui

Kaunas — Pernai eksportuota obuolių už visą milijoną litų. Supirkta Vilniaus apskrityje 125 vagonai, Rokiškio apskr. 77, Kauno apskr. 54 ir tt., o viso eksportuota 263 vagonai pernai 221 vagonas. — "Maistas" susitarė su Sovietų Rusija ten paduoti kiaušius ir bekono už 12 milijonų litų ir pieno produktų už 9,3 milijonus. Be to ką tik pasirašyta Lietuvos Italijos prekybos sutartis, kuria žymiai padidinama prekyba tarp Lietuvos ir Italijos.

Suomiai Sulaikė Smarkų Raudonarmiečių Puolimą

Raudonarmiečiai Bombomis Apgriovė Suomų Kaimelius

Helsinki, Suomija, vasario 5 — Sovietų Rusijos raudonarmiečiai smarkiai puolė Mannerheim liniją per tris dienas. Suomiai energingai gynė savo tvirtoves. Tūkstančiai raudonarmiečių žuvo. Tuo pačiu laiku, kada didžiulėmis kanuolėmis raudonarmiečiai bombardavo suomių tvirtoves, sovietų karo lakūnai iš orlaivių metė bombas ant Suomijos kaimelių, kur užmušė nemažai civilių gyventojų: vyrų, moterų ir vaikų. Suomiai nušovė keletą rusų orlaivių ir taipgi bombardavo sovietų bazes Estonijoje.

Karelijos sąsiauryje suomiai pasirodė herojai, kada jų mažas būrelis, sunaikino sovietų raudonarmiečių divizijas. Vienas suomių generolas pasakoja, kaip suomiai patruliuojantys palaikė raudonarmiečių bejėgius. Tai patvirtina ir sovietų karininkas, kuris pateko į nelaisvę. Tai esą istorinis įvykis, kuris pasibaigęs karui bus išpulerizuotas. Šiais karo laikais negali paduoti to generolo vardo ir pavardės, kad nepakenktų Suomijos karo jėgoms.

Pereitą šeštadienį raudonarmiečiai atnaujino puolimą. Per visą naktį — riu 5 — Sovietų Rusijos jo smarkūs mūšiai. Suomiams gelbėjo miškas, kur jie buvo pasislėpę už medžių. Raudonarmiečiai turėjo daryti puolimą atvirame lauke. Raudonarmiečiai, patekę į nelaisvę, pasakojo su kokia baime jie ėjo į karo lauką, kada pirmą nuėję negrįždavo. Sovietų motorizuotos jėgos smarkiai bombardavo, bet jų negalėjo matyti pasislėpusių miške. Taip, kad daug tankų, kanuolių teko suomiams, kada jie iš pasaulį užpuolė nuginkluojamus rusus. Suomiai atmušė raudonarmiečius visuose frontuose.

Naciai "Išpėja" Neitralės Valstybės

Londonas, vasario 5 — Anglijos laivyno viršininko nuolatinis raginimas neitralės valstybės bendrai su Britanija ginti savo laivus šiaurės jūroje iššaukė Vokietijos atsakymą. Vokietijos nacių bombomis iš orlaivių smarkiai bombardavo Anglijos laivyną. Tai buvo "išpėjimas", kad neitralės valstybės nesikištų į kariaujančių valstybių reikalus.

Naciai Dėl Kiaulės Areštavo Ūkininkus Klaipėdoje

Sovietų Raudonarmiečiai Palieka Sužeistuosius Karo Lauke

Iš Suomijos pranešama, kad sovietų raudonarmiečiai visiškai nesirūpina sužeistaisiais savo kareiviais. Štai sovietų slaugė, patekusi į suomių nelaisvę, pasakoja, kad tūkstančiai sovietų kareivių, kurie buvo sužeisti karo lauke, sušalo ir jų likimu niekas nesirūpino. Sovietų kariuomenėje yra moterų ir merginų, kurios kartu su vyrais varomos į karo lauką.

Žuvo 1000 Rusų Lakūnų

Stockholm, Švedija, vasario 5 — Per du mėnesius nuo sovietų rusų įsiveržimo į Suomiją žuvo 1000 ar daugiau sovietų rusų lakūnų, praneša "Social Demokrat" laikraštis iš Helsinkio. Suomų apskaitliavimu tarp 300 ir 350 sovietų karo orlaivių nušauta Suomijoje.

Kunigas Paliko \$5,000 Popiežiui

Boston, Mass. — A. a. kun. Nicholas J. Murphy, Šv. Antano parapijos kunigas, Allston, Mass. mirdamas savo testamente paliko Popiežiui Pijui XII \$5,000 ir Katalikų Bažnyčios labdarystei \$20,000.

— Iš surinktų duomenų matyti, kad šiuo metu Lietuvoje yra 915 medicinos gydytojų, kurie tautybėmis taip pasiskirsto: lietuvių — 480, žydų 385, rusų 16, lenkų 16, vokiečių 11, gudų 3 ir ukrainiečių 1.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per
DARBININKO
Laivakorčių

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
TEL. AIRPORT 2680.

Visus nuoširdžiai kviečia:—
Kun. K. Vasys, Dvasios Vadas
Antanas Zaveckas, Pirmininkas
Benediktas Jakutis, Sekretorius.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitę metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart savaitę metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2620.

Gavėnia

Gavėnia jau čia pat. Ją pajutęs, kiekvienas katalikas surimtėja ir susikaupia į atgailos nuotaiką, kuri tik tada pasikeis džiaugsmu, kai suskambės Velykų varpai. Gavėnia prasideda su Pelenų diena. Tą pelenais barstymo ceremoniją Bažnyčia įvedė nuo pat pradžios krikščionybės laikų ir iki šiol tą tradiciją palaiko. Tik žiloje senovėje tas paprotys buvo kiek kitoniškesnis. Tuomet Pelenų dienoj krikščionys atsinešdavo ašutinius drabužius, kad juos kunigas pašventintų ir pabarstytų pelenais. Paskui žmonės juos dėvėdavo ant gryno kūno per visą Gavėnios laikotarpį. Dabar ašutinės jau nebevertuojamos, paliko tik pelenai. Kai kas gali išdidžiai nustebti ir pavadinti tą senoviską įprotį barbarišku savęs kankinimu. Tačiau toks smerkimas būtų netikslus, nes dėvėti ašutinius marškinius nebūvo įsakytą, tik uolesnieji katalikai patys sau tą atgailą nuskirdavo. Savanoriška atgaila nėra barbarybė. Žmogus gali save marinti kiek tinkamas, kad tik savo sveikatai nepakenktų.

Šiandien, kaip matome, Gavėnios pasninkas tiek sumažėjo, kad jo vos forma teišlika. Daug tam yra priežasčių: žmonių sveikatingumo sumažėjimas, sunkūs dirbtuvės darbai netyram, gažų užterštam ore, nepalankios ekonominės sąlygos bei vegetarinio maisto trūkumas ir tt. Bažnyčia prisitaiko prie nuolatos besikeičiančių gyvenimo sąlygų ir pasninko griežtumą palaipsniui sušvelnina, bet visiškai jo nepanaikina. Jei ne vienu, tai kitu būdu reikia prisimarinti. Yra įvairių rūšių pasninkų: dvasinis nusimarinimas bei aistrų sutramdymas; pykčio, pavydo, keršto, išdidumo slopinimas bei naikinimas; liežuvio sukontroliavimas ir, pagaliau, nuo girtavimo, šokių, nešvarių teatrų, balių bei vakaruškų susilaikymas. Tad progų save visame kame suvaldyti ant kiekvieno žingsnio pasitaiko. Gavėnios dvasia privalo būti visur ir visada lydi. Kas gali teisingai, kad nedavęs nepajėgia dirbti, nieks negali sakyti, kad Gavėnios metu nepajėgia savo aistru sutramdyti. Jei Gavėnį nepajėgia, tai niekad nepajėgs.

Gavėnia yra pats geriausias laikas dvasiniai sustiprėti, labdarybės darbus dirbti, artimo meilėje lavintis, spaudą platinti — iš viso, Gavėnia tai laikotarpis, kuriame visi galime padidinti savo dvasios lobyną.

Kariaujanti Suomija

Šiandien ne tik Europos, bet ir viso pasaulio dėmesio centru pasidarė Suomijos — SSSR ginkluotasis konfliktas. Šis konfliktas tarp kitų šiandieninių Europos karo sukurių sudaro naują židinį. Jis įdomus tuo, kad vyksta tolimoje šiaurėje, kur šiuo metu viešpatauja poliarinė naktis ir dideli šalčiai, tai viena, o antra tai, kad 3,8 milijonų suomių tauta ryžosi ginklu pasipriešinti 180 milijonų Sovietų Sąjungai. Šia proga ir pravartu arčiau susipažinti su šiaurės Baltijos valstybe, bent geopolitinė, istorinė ir karinė prasme.

Suomijos valstybė guli tarp Suomijos įlankos ir Šiaurės Ledino uosto vandenyno. Rytuose ištisinę 1566 km ilgio sieną ji turi su SSSR, vakaruose ją su Švedijos skiria Botnijos įlanka ir sausuma; jos vakarų ribos tęsiasi 1449 km, atskirdami ją nuo Švedijos ir Nervegijos. Suomijos sienų ilgis sausuma — 3015 km ir jūra — 1646 km.

Suomijų kraštas yra tarp Skandinavų kalnų ir Rusijos lygumos. Krašto paviršius padengtas tankiais miškais, granito kalnais ir išraižytas daugybės ežerų, kurių čia priskaitoma per 60,000. Suomijos plotas apima 388,000 kvadr. km., taigi truputį didesnis už buvusios Lenkijos plotą, bet gyventojų čia labai retai. 1938 m. Suomijoje buvo priskaitoma 3,800,000 gyventojų, taigi vidutiniškai imant, 1 kvadr. km. tenka 9,3 žmonės. Tiesiai gyvenama pietinėje Suomijos dalyje (apie 30 žm. 1 kv. km.) ir rečiau šiaurinėje (apie 2 žm. 1 kv. km.). Suomiai daugiausia gyvena kaimuose: Miestų Suomija turi nedaug. Svarbiausi jų yra: Helsinkis, Viipuri, Rango ir Abo. Šiuose miestuose susispietus jų prekyba ir pramonė.

Svarbiausia Suomij ūkio šaka — miškininkystė ir žuvininkystė. Tačiau yra sukurta ir geležies, ypač nikelio, pramonė, kuri savo gaminiais patenkina krašto rinką ir, be to, patys pasigamina sau ginklų ir kitos karo medžiagos.

Suomiai yra kilę iš šiaurinio Uralo ir apie IV amžiaus vidurį atsikėlė į dabartinį gyvenamąjį plotą. Jie patys save vadina — „Suomalaiset“, o savo kraštą „Suomi“. Mūsų šaliai tai reikštų: „pelkių tauta“ ir „pelkių žemė“.

Suomijų tauta, gyvendama šiaurinėje gamtoje ir klimate, yra užsigrūdinusi, pripratusi prie šalčių ir kai kurių nedatelių. Suomiai sveiki ir stiprūs žmonės, labai geri sportininkai, ypač pamėgę žiemos sportą. Suomiai aukštos kultūros žmonės, turi seną savo istoriją ir pasaulinio masto literatūrą.

Valstybinė santvarka — demokratinė respublika. Suomijai yra turtinga savo praeitimi. Ji, būdama tarp dviejų Baltijos jūros

įlankų, Botnijos ir Suomijos, visuomet keldavo nerimą valstybėse, siekusiose vyrvimo šioje erdvėje, visvien, iš kur būtųėjusi politinė ekspansija.

Suomijų problema pirmąjį buvo susirūpinusi Švedija. XII a. švedai, pradėję ruoštis dideliems sumanytiems Baltijos erdvėje, užėmė Suomiją. Nuo to laiko suomiai per ištisus šešis šimtmečius buvo švedų valdžioje. Nors švedai buvo palikę suomiams kultūrinę laisvę, tačiau švediška įtaka Suomijoje paliko gilius pėdsakus.

XVIII a. pradžioje, rusams pradėjus slinkti prie Baltijos krantų, Suomijos būklė vėl pasidarė opi. Nyštato taika 1721 m. pasibaigusi vadinama šiaurės kova (tarp Rusų ir Švedų) dalį Suomijos (Kareliją) atidavė rusams. Bet tuo dar nebuvo galutinai išspręsta Suomijos problema. Jos geopolitinės būklės diktuojamas dėsni, kad kiekviena galybė, siekianti dominavimo Baltijoje, turi patikrinti savo politinę įtaką Suomijos krašte. Po Tilžės taikos 1806 m. išsprendžia Suomijos klausimas, ir ji, buvusi šešis šimtmečius švedų įtakoje, dabar patenka Rusijos valdžion, nes švedai 1808 m. formaliai atsisako nuo Suomijos globos.

Galutinis Suomijos prijungimas prie Rusijos įvyksta 1812 metais, subėjęs Napoleono žygiui. Šitą prijungimą pripažįsta Vienos kongresas 1815 metais. Suomiams buvo palikta autonomija ir kultūrinė laisvė.

Didysis karas iš naujo iškėlė aikštėn suomių geopolitinės būklės sąvoką. Vokiečiai, kovodami prieš rusus Baltijoje, stengėsi įsigalėti Suomijoje. 1917 m. jie, okupavę Suomiją, palaikė jų aktyvą nepriklausomybės šūkį ir padėjo suomiams sukurti ginkluotą pajėgą branduoli. Tų pat metų lapkričio revoliucija dar labiau suomius suartino su vokiečiais. Švedų savanoriai, vokiečių kariuomenės daliniai ir suomių šauliai, generolo Mannerheimo veda, mi, sustabdė raudonosios armijos slinkimą į Suomiją. 1919 m. sudaryta Suomij — SSSR taika, kuri pripažino Suomiją kaip nepriklausomą valstybę šiaurinėje jos ribose.

Didžiajam Europos politiniam sukrėtimui prasiidėjus, Suomija stengėsi išlikti neutrali Skandinavų neutralumo sąvokos ribose. Dėl šios priežasties ji atsisakė ir sudaryti nepuolimo pakta su Vokietija, kai pastaroji pereiną pavasarį siūlė tai padaryti.

Vokiečiams pradėjus kovą su Lenkija, suomių kompartijos Vokietijai atslūgo, nes jie pradėjo nerimauti dėl vokiečių — SSSR nusiustatymo. Rudenį, SSSR vyriausybei pasiūlius suomiams savitarpės pagalbos pakta ir suomiams SSSR

pasiūlymų nepriėmus, lapkričio 30 d. 9 val. tarp Suomijos ir SSSR prasidėjo ginkluotasis konfliktas.

Kariuomenė. Suomijos kariuomenės sudėda iš kariuomenės, policijos ir šaulių (Suckoro). Suomijoje karinė tarnyba privioloma visiems piliečiams (vyrams ir moterims) ir jie karinėje tarnyboje yra laikomi nuo 17 iki 60 metų amžiaus. Suomijų metinį naujokų kontingentą sudaro apie 26,000 vyrų.

1939 metų pavasario duomenimis, suomiai po ginkluotųjų turėjo apie 30,000 vyrų kariuomenės, per 100,000 šaulių (Suckoro) ir apie 10,000 įvairios paskirties policijos. Jų kariuomenė suvesta į 3 pėst. divizijas, 1 kavalerijos brigadą ir atitinkamą skaičių kitų ginkluotųjų dalinių.

Paskelbus mobilizaciją, kaip užsienio spauda praneša, suomiai po ginkluotųjų pastatė apie 500,000 žmonių. Suomijų kariai yra gerai paruošti, susipratę patrijotai, narsūs ir atkaklūs. Prisitaikę prie savo krašto gamtinių ir klimatinų sąlygų. Jų karo moksle labai propaguojamas partizaninis veikimas. Suomiai visame pasauly išgarsėję kaip taikliausi šauliai, o aukštai pastatyto, ypač žiemos sporto dėka, suomijų kariai sniegiučių pagalba gali greit ir lengvai maneuvuoti.

Suomijų karo laivynas. — Pagal „Paris Mid“ 1939. XI. 13, suomiai laivyną įsistatę yra nusprendę 1924. IV. 22 įstatymu. Tuo įstatymu, tarp kitko, buvo nuspręsta įsteigti Karo Akademiją. Įstatymas davė teisę vyriausybei išleisti 1924 — 1931 m. 520 milijonų suomių markių, už kuriuos būtų įsigytas netik krantų apsaugos laivynas, bet įrengtos sekijos ir nupirktos minų ir torpedų. Dabar suomiai turi tokį laivyną, daugiausia pritaikintą gintis ir veikti pakrančių vandenyse.

1. Du krantų kreiserius po 4,000 t., pastatytus firmos „Crichton ir Vulkan“ Abo mieste, 15 mazgų greitis, po 4 diselinis motorius — po 2 ant kiekvieno propelerio. Į tarnybą įdė buvo paimti 1933 — 1934 m. šarvų juosta — 125 mm. pagrindinėse vietose. Jų artilerija gana žymi: 4 pabūklai 254 mm., dvigubose bokštuose su 120 mm. šarvais, 8 pabūklai 105 mm., kurie gali šaudyti ir lėktuvus, ir daug mažesniųjų pabūklų. Kreiseriai vadinasi „Vainermanen“ ir „Ilmarinen“.

2. Penki povandeniniai laivai, iš kurių 3 po 490 t. paviršiuje, pastatyti taip pat Abo dirbtuvėse — Vetehtinen, Vesihusi ir Ikur-Turso. Jų veikimo radius — 1,500 mylių po 10 mazgų, gali pasiekti paviršiuje 15 — 16 mazgų, ginkluoti viena 76 mm. patranka ir 20 mm. priešlėktuvine, 4 torpediniai vamzdžiai po 533 mm. ir 20 mm. Į tarnybą jie yra paimti 1930 ir 1931 m. Vienas laivas 250 t., su kėle, kai prie salų pasirodė 3 torpediniai vamzdžiai, vokiečių eskadra. Suomijai buvo nupirktas 1936 m. Abo dirbtuvėse. Penktasis laivas tėra tik 99 t. ir su dviem torpediniais vamzdžiais po 450 mm., vardu

Lietuvių Būklė Suvalkijoje

Kaunas — Iš vokiečių užimto Suvalkų krašto vienas ten buvęs be kt. praneša, kad nors ir šiandien dar dažnas vokiečių parei-

“Saukko”, pastatytas Hel-sinkyje.

Suomijų laivyne yra ir 6 kanonieriniai laivai maždaug po 400 t., kuriuos metė rusų įgulos per revoliuciją. Jie galima vartoti minoms nuleisti.

Tikrieji laivai minoms nuleisti — 6, taip pat senieji rusų laivai, pastatyti per karą, kaip ir 2 laivai minoms gaudyti, kurie tin-ka ir minoms nuleisti, ir 11 motorinių valčių, kurių greitis mažesnis kaip 10 mazgų.

Greitesnių torpedinių valčių 1938 m. buvo 9, iš jų 2 po 25 mazgus ir 7 — po 40, jose būna 2 torpedos po 450 mm. Galimas daiktas, kad po to buvo dar pasta-tyta.

Prie to galima pridėti 18 patrulinių laivų po 40 t., iš kurių 5 — su ižattiniu 200 a. j. motoru po 13 mazgų, 13 laivų po 25 mazgus su pusdiseliniais motorais 1220 a. j., keli pagalbiniai laivai, ledlaužiai ir tt., iš jų 3 mažai laivai po 100 — 300 t. Ladogos ežere ir gailausiai mokomasis laivas trisdešimties Suomen Goutsen (buvo Oldenburg), su pagalbiniais motorais, kuris buvo lankęsis daugelyje Prancūzijos uostų, naudojamas kadetams mokyti.

Alandų salos. Alandų salos guli tarp Švedijos ir Suomijos. Jos — begalinės strateginės svarbos vieta Baltijos jūroje. Šių salų ir salelių apie 6,500, išdėstytų juosta prieš pietinį jėimą į Botnijos įlanką.

Ekonominė šių salų vertė visai menka. Jų plotas — 1,442 kv. km. ir gyventojų jose — apie 30,000. Gyvenamų tėra tik 80 iš šių salų, kitose viešpatauja tik žuvėdros ir nėra net medžiojimų žvėrių.

Žemės šiek tiek tedirba tik didžiausioje saloje „Fasta Aldan“, 640 kv. km. Joje gyvena 10,000 gyventojų, daugumas Marienham-m'o miestelyje, vieninteliame salyno mieste. Gyventojai negali išsimaitinti iš nederlingos šių salų žemės ir jie turi žvejoti ir medžioti paukščius, prekiauja mišku ir daugelis uždarbiauja iš jūrų transporto. Žiemą salos būna visai atskiros nuo žemyno, o per didelius šalčius žemė tegralima pasiekti tik su ledlaužiais.

Per 1914 — 1918 m. rusai buvo įsitaisę salose įtvirtinimus, bet jie buvo išgriauti 1919 m. Po Rusų revoliucijos dėl šių salų ėmė varžytis Švedija ir Suomija, kuri tuo laiku atgavo nepriklausomybę. Per 1917 metų balsavimą laimėjo švedai. Per Suomijos pilietinį karą švedai 1918 m. vasario mėn. išsilaipino į salas kariuomenę ir privertė suomius ir rusus išsikrauti. Sios įgulos vėl išsi-m. Vienas laivas 250 t., su kėle, kai prie salų pasirodė 3 torpediniai vamzdžiai, vokiečių eskadra. Suomijai buvo nupirktas 1936 m. Abo dirbtuvėse. Penktasis laivas tėra tik 99 t. ir su dviem torpediniais vamzdžiais po 450 mm., vardu

gūnas tikina lietuvius, jog vokiečiai čia esą tik laikini svečiai, tačiau atroda, kad vokiečiai čia turį kitokių planus. Skubiu tempu keičiamas visas krašto vaizdas ir charakteris: tvarkomi miškai, uoliai taisomi keliai, kurie čia buvo netaisyti per 20 metų, miestuose (Seinuose ir Suvalkuose) griauamos senos ir gaisrų bei bombų apgadinotos trobos. Kraštas padalintas į 18 valsčių, kurių kiekvienam paskirtas vokiečių viršaitis. Prie krašto yra priskirtas Gumbinoms apygardai. Lietuviškiesiems valsčiai gavo teisę išrinkti lietuviškas savivaldybes, kuriose neturi būti nė vieno lenko, bet ir lietuviškiems valsčiams paskirti griežti vokiečiai viršaitai. Vietiniai gyventojai traktuojami nevienodai. Vokiečių gyventojų čia nedaug, bet jais labai rūpinamasi ir jų žodis čia svarus. Nepaprastai greit čia buvo surašyti dvarai, valdiškas ir žydų turtas, iškraustyti žydai, apsisvalyta nuo nepageidaujamo lenkų elemento — valdininkų, mokytojų, kunigų be parapijų ir kt. — Visame krašte nebėra nė vienos krautuvės, kur žmonės galėtų už pinigų bent pagal kortelės nusipirkti reikalingiausių prekių. Druskos, cukraus, degtųjų gausa tik vokiečiai, bet kur jie tas prekes perka, jų kaimynai nežino. Lenkų zlotas kursas palaikomas tas pats: už rugių centnerį — 8,5 zl., už kviečius — 9 zl., už miežius — 8 zl., už kiaušius 50 kgr. gyvo svorio — 45 zl. Taip pat zlotais senu kursu tebekomama už darba, tačiau zlotas kursas — 40—50 zlotų už vieną markę. Tokiu būdu zlotas yra visiškai bevertis ir už jį niekas nieko neparduoda, o kas juos gauna už savo darbą, yra visiškai veltui dirbęs. — Dauguma lenkų, kurie dar senenai lietuvius skriaudė ir skundė, dabar vokiečiams įrodinėja, kad esą tikriausiai lietuviai. Pav. Vyžainių parapija, kuri buvo labiausia sulenkintas kaimelis Suvalkų krašto šiaurėje, dabar kiaurai pasisako už lietuvius. Lietuvių mokyklos leistos ir jose dėsto lietuviai mokytojai. Taip jau įsteigta pirmoji vokiečių mokykla Suvalkuose. Lenkų mokyklos uždarotos. — Dėl didelio higienos ir sanitarijos pagalbos trūkumo plinta epideminės ligos. Kaimuose serga dizenterija, šiltinė, ir nors vokiečių administracija pradėjo su ligomis kovą, tačiau susirgusių mirtingumas, ypač vaikų ir kūdikių, esąs labai didelis.

Kun. J. Kidyko, S. J. Misijų Maršrutas

Kun. J. Kidykas, S. J. gavėnios metu skelbs misijas šių kolonijų parapijose:

- 1 ir 2 savaitę 10809 S. State Str., Chicago, Ill.
- 3 savaitę 36 St. George Ave., Norwood, Mass.
- 4 ir 5 sav. 259 N. Fifth Str., Brooklyn, N. Y.
- 6 sav. 147 Montgomery Str., Paterson, N. J.

Lenkijos Katastrofa

Lenkų Kardinolas Hlond, ištremtas iš Poznaniaus ir apsigyvenęs Romoj, kreipėsi laišku į Amerikos katalikus, ypač dvasiškį, kad pasigalėtų nežmoniškai nuteriotos Lenkijos ir suteiktų pernelyg suvargusiai liaudžiai medžiaginės ir moralinės paramos. Pagal jo aprašymą, Lenkiją ištiko tikrai šurpulinga katastrofa. Negana to, kad ji tapo užkariauta ir visiškai neteko nepriklausomybės, ji dabar tebelaikoma žiauriausioj priespaudoj, ypač religinių ir tautinių atžvilgiu. Okupantai užsispyrę naikinti tikėjimą ir skubotai naudoja visas jiems žinomas tam tikslui priemones. Tame antireliginiame darbe naciai išsijusę lenktyniauja su bolševikais. Žiauriai persekioja dvasiškį ir pasižymėjusius katalikų vadus pasaulionis. Tūkstančiais kalina, ištremia, žudo. Plėšia bažnyčias, uždaro vienuolynus, seminarijas, prieglaudas, mokslo įstaigas. Nors lenkų liaudis stipriai prie tikėjimo prisirišusi ir dvasiškai heroiskai pasišventimu ji gina, bet Kardinolas Hlond prisibijo, kad jei dar metus — kitus persekiojimas neatslugs, tai katalikų Lenkijoje grėsia rimtas pavojus.

Iš tiesų, tai liūdnas ir šurpulingas vaizdas. Lenkija žlugo dėl jos vadų puikybės ir kriminališko šeimninkavimo. Valdancioji klika žaidė valstybės likimu lygiai kaip tas rizikingas, įsiskarščiavęs, nieko nepaisantis ir viską ant vienos kortos statąs kortuotojas — gamblėris. Bet ką gi čia kalta liaudis? Ji ir pirmiau vilko nepakeliamą mokesčių jungą ir gyveno skurdžiausią visoj Europoj gyvenimą (išskyrus Sovietų Rusiją), gi dabar šalia skurdo ir nelaisvės įsigijo. Kosciuškos sukilimo laikais lenkai taip apdainavo savo ponus magnatus: „O czesc wam, panowie magnaci, za naszą niewolę, kajdany!..“ (Garbė jums ponai magnatai! už mūsų nelaisvės ir pančius). Dabar kur kas teisingiau tą dainą gali kartoti. Turėjo didelę valstybę ir su vienu mėnesiu ją prašvilpė. Naujoji vyriausybė traukia juos į teismą. Bet kas juos teis? Kur juos suras? Jie ramiai sau užsieniuose gyvena ir... laukia naujosios didesnės

Lenkijos... Iš tiesų, sunku įsivaizduoti ką nors kriminališka panašaus. Kaltininkai pabėgo, o nugalėtojų kerštas krito ant suvargusios išbadėjusios liaudies. Klaidi, baisinga tragedija.

SV AJONĖ

A. Valantinas

Kaip džiugu gyventi, kol jaunystė žėri
Dar iš mūsų veido ir žydrų akių,
Kol, akis į saulę degančią pakėlę,
Žengiam nubarstyto rožėmis keliu.

Mūsų jaunos dienos skaitumu vilioja,
Mūsų jaunos dienos žydi sveikata.
Krykštajam laimingi, tartum paukščiai gojuj
O širdį svajonė, auksu išpinta.

Mes papuošim žemę, sulėmėm jai šviesim.
Ką jaunystė nori, viską padarys.
Mylimai tėvynei vieškelius nutiesim,
Kad pasiekt galėtų pasakų piliis.

"At. Sp."

Jaunimo Spaudos Klausimu

Atrodo, kad šiuo klausimu ir jauniejiems rašytojams. mu būtų dar per anksti. Tačiau vis dėlto, jis turėtų kalbėti, nes visų pirma turi geresnį pasisekimą skaityti konkretų išspėstą tojų tarpe, jei būtų "leng- lietuvų jaunimo ateitis ir dantiskos šypsenos". Ge- met lygiagrečiai savaime bus sprendžiamas ir jauni- mus spaudos klausimas.

Taip, tuomet bus galima kalbėti tuo klausimu pla- čiau, dabar nors trumpai reikia pažvelgti į dabarti- nę jaunimo spaudą.

Pirmutinis klausimas, kurį galima būtų nagrinėti, tai šis: ar dabartinė lietu- vių jaunimo spauda paten- kina savo skaitytojus? Ge- riausia šį klausimą atsa- kyti gali patys skaitytojai anketos būdu. Iš šalies ste- binti ir sekant dabartinę lietuvių jaunimo spaudą, atrodo, būtų galima ir teigti ir neigti. Kodėl? To- dėl, kad vieni laikraščiai savo skaitytojus pinai ar dalinai patenkina, kiti ne. Ką apie juos būtų galima išsitariti? Apie juos kalbėti turi teisę ir yra kompete- tingi tik jų, leidėjai, nes jie geriausia žino visas lei- dimo sąlygas ir sunkeny- bes. Tačiau tikiau, kad nuo- širdžiai savo nuomonę gali pareikšti ir skaitytojai, ne- sielidžiant į jokią kritiką. Pav. labai yra jaučiama, kad "Vytiš" smarkiai su- silpnėjo. Jis susilpnėjo ne- tik kalbos, bet ypač ir tur- nio atžvilgiu. Daugelis vy- čių pagėdavo, kad "Vytiš" būtų leidžiamas anglų kal- ba. Taip, dabar jis beveik visas anglišką, bet ar pa- tenkina savo skaitytojus. Tikiau, kad ne, nes turinio atžvilgiu labai silpnas, be- veik nieko skaitytojams be angliškų koresponden- cijų daugiau neduoda. Va- dinasi, išvada išplaukia savaime, kad ne vien an- glų kalba jaunuosius skai- tytojus patenkina, skai- tytojams reikia duoti ir me- džiagos, turinį. Todėl "Vy- čiai" pagalba (gal net re- forma) yra būtina. Vyčių vajasu metu, "Vyčių" pa- galbos davimas turi būti taip pat panagrinėtas.

"Studentų Žodžiui" nei kalbos nei turinio atžvil- giu, atrodo, nieko nebūtų iššokau iš lovos. Apširen- giau savo gražiais drabu- žiais ir išbėgau į bažnyčią.

tačiau, deja, lietuviškumo jame jau beveik nebėr.

Tai tik kelios grynai as- meniškos pastabės apie organizuoto lietuvių jauni- mo spaudą. Apie neorgani- zuoto jaunimo spaudą, ži- noma, nei kalbėti negali- ma, nes jos dar nėra, jei neskaitytume prie neorga- nizuotų "Jaunimą". Neor- ganizuotas lietuvių jauni- mas yra lygiai tiek bran- gus, kaip ir organizuotas, todėl jaunimo ir dvasios vadai, visuomenės ir orga- nizacijų veikėjai turėtų pa- galvoti ir apie tai. Jeigu vis daugiau ir daugiau spau- doje kyla jaunimo klauši- mu garsų, tai lygiagrečiai turi būti nagrinėjama ir jaunimo spaudos klauši- mai, jos stiprinimas, refor- mos ir jos papildymas. Da- bartinė jaunimo spauda, kaip ir bendrai beveik visa lietuvių spauda, tik skur- ta, vegetuoja. Todėl būti- niausias reikalas, besirūpi- jant kitais šalutiniais rei- kalais, atsigręsti ir save ir bent kartas nuo karto sus- tiprinti savo organizaci- jas, savo spaudą. Stiprus būdami viduje ir, turėda- mi gerą spaudą, kiekvieno momentu galėsime iesti- ti pagalbos ranką ir kitiems.

Dainos bevirpančių garsų.

Gražių dainelių daug girdėjau
Tyluoju vakaro laiku.
Bet kai į tolį jas lydėjau,
Nebuvo liūdna nė klaiku.

Tik vieną dainą vakarinę
Širdis pamilo man karštai.
Ir neberimtu, kol aušrinę
Užmerkia brėkšdami rytai.

Gaili ji buvo, kaip gegutės
Graudingos raudos tylumoje.
Graži, kaip čiulbesiai lakstutės
Žaliam gojely sūtemoje.

Aidūžiai blaškėsi ir gaudė,
Ir žemė klausė jos maldos.
Ir vakarai, slapta nuraudę,
Taip nežėrėjo niekad.

Gėlėms ašaros sužvilgę
Mirgėjo tūkstančiais varšų.
Ir verkė širdys išsilgę
Dainos bevirpančių garsų.

Bet dainužėlė nepamilo

Kun. K. Žitkus.

SPORTAS

So. Bostono Vyčiai stipriai veikia sporte ir parodė savo ga- bumą prieš svetimtaučius. Nuo pat kėglavimo sezono pradžios mūsų Vyčiai pasižymėjo Katali- kų Jaunimo Organizacijos (C. Y. O.) kėglių (bowling) lygoje, laimėdami 45 žaidimus ir pra-

studentai džiaugiasi, kad šiandien mokyklos nėra.

Bažnyčios varpai su- skambėjo, ir visi suėjo į vidų praleisti trumpą va- landėlę maldoj. Mišios, iš- kilmingai giedotos, padarė kilnų įspūdį atsilanku- siems klausytojams.

Pamaldos greit pasibaigė, žmonės pradėjo eiti iš bažnyčios.

Moterys susibūrė gatvė- je ir kalbėjo apie šeimini- kių dalykus. Vyrai taip pat tarp savęs aptarė darbų padėtį ir karo dalykus.

Jaunimas, laukdamas savo tėvėlių, susirinko pa- sikalbėti savo būriu vieni kalbėjo apie šokių, kiti a- pie sportą.

Mūsų gerbiamas klebo- nas išėjo iš bažnyčios ir neužilgo pradėjo maišytis ir kalbėtis su moterimis ir vyrais. Pamatęs jaunimo būrelį, jis priėjo ir maloni- ai pasveikino visus.

Klebonas manęs dar ne- užmiršo. "Na, Jonai", jis klausė, "kaip sekasi moks- las Bartono Kolegijoje?"

"Labai gerai, Tėveli", aš drąsiai atsakiau.

"Ar jau turėjote savo egzaminus, Jonai?" jis vėl paklausė.

"Ne dar, Tėveli", atsa- kiau aš, "už poros savai- čių mes turėsime savo pus- metinius egzaminus".

"Tai pasirodys, kad ir lietuviai gali susilyginti su svetimtaučiais padrąsino klebonas.

"Taip Tėveli, aš kiek ga- lėdamas pasistengsiu gerai išlaikyti savo egzaminus".

Mes maloniai pasisėkė- jome, ir baigdamas klebo- nas tarė: "Jonai, mėgink parašyti lietuvišką straip- snėlį mūsų laikraščiu".

"Aš pamėginsiu", atsa- kiau rūpestingai.

Klebono paraginimas man uždavė naujo darbo. Tiesą pasakius, visai nau- jo darbo, nes aš dar nei karto neparašiau lietuviš- kų straipsnelių. Drebuly perėjo per mano kūną, nes aš nežinojau, nei kur nei kaip pradėti, tik žinojau, kad reikia rašyti.

Jonas.

(Bus daugiau)

Gražių Dainelių Daug Girdėjau

Vargelį vargančio žmogaus
Ir apsiverkusi pakilo
I erdvę mėlyno dangaus.

Jai kelių nušvietė aušrinė
Svelnučiais auksu spinduliais,
Sesutės žvaigždės susipynę
Lydėjo dainą pašaliais.

Dausų platybė jį pranyko,
Nutilo žodžiai ir gaida.
O man giliai sieloj paliko
Beribio ilgesio žaidas.

Veltui nuo skausmo jėgos maža
Dainos užmiršti negaliu...
Ir vis sapnuoju gražų kraštą.
Ir vyzdį vis dangun keliu.

Ir skruostus ašaros man vilgo,
Ir žavi nuostabūs sapnai...
Palauk,— jie šnabžda,— jau ne-
trukus

Tu jos klausysies amžinai...

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis, MIC. Dvasios Vadas; Kun. J. Padvaiskas, — Pirmininkas; P. Mankus — I Vice-Pirmininkas; B. Jakutis — II Vice-Pirmininkas; V. J. Blavačas — Rastininkas, 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — Izdininkė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; J. Svirkas ir P. Mažukaitis — Izdo Glo- bėjai. "Darbininko" Redakcija veda Blaivybės Skyrį.

Blaivus Jaunimas — Tautos Ateitis

Kas gi yra jaunimas? Jaunimas — tautos ateitis. Nes ištisų, koks bus jau- nimas, tokia bus ir visa tauta ateityje. Jaunimas yra tasai žiedas, iš kurio turės išaugti vaisius. Jeigu

žiedas bus sveikas ir nesu- gelęs, tai galima tikėtis iš jo išaugti ir geras vaisius.

Bet kas svarbiausia, ne visas mūsų jaunimas yra sveikas, ne visas pajėgia skinti kelią į gerovę, ir ne visas galės būti šviesi tautos ateitis. Šių laikų li- ga, girtuoklybė skandina jaunimą ir neduoda tam jaunimui nei sau, nei tau- tai nieko gera nuveikti. Koks gi gali išaugti vai- sius, kokia gali būti tautos ateitis iš jaunimo skestan- čio alkoholyje? Atsaky- mas tere neigiamas. Taigi visų pirma, kad jaunimas būtų sveikas, nesugedęs ir šviesi tautos ateitis, jis privalo blaivintis.

Konkursas

Žemiau paduotas tekstas — "Lietuvių - Anglų Kalba Ame- rikoje", yra paimtas iš knygos "Nusišypsok", išleistoje 1915 m. "Garso" spaustuvių, 73 E. South St., Wilkes - Barre, Pa. Šis tek- stas yra reikalingas ištaisyti taisyklą lietuvių kalba. Ge- riausiai ištaisyti šį tekstą duodama ši pati knyga "Nusi- šypsok" dovanų.

Sąlygos:
1. Taisyklą ištaisyti tek- stas turi būti prisiųstas iki bū- ti prisiųstas iki ketvirtadienio (vasario 15 d.) imtinai.

2. Konkurse gali dalyvauti tik čia gimę ir augę jaunuoliai-ės.

3. Taisyklą lietuvių kalbo- je tekstas turi būti atliktas vi- siškai savarankiškai.

Atsakymą siųsti šiuo adresu: "Jaunimo Aidai", 366 W. Broad- way, So. Boston, Mass.

Lietuvių - Anglų Kalba Amerikoje

VYRAI

"Alo, Džiani! Kaip fylini?"
"O rait".
"Ar vorkinai todėl?"
"No, mūfinuos".
"O kur?"
"I naują hauzą, už kornerio, ant ano stryto. O kur tu runi- ni?"

"Vokinu pas vačmėkerį".
"O kas pasidarė? Ar spring- ša subrokinai?"
Ne ne vačius taimo nekypina, dets vai nešu pafiksyt".

MOTERYS

"Alo, Megute!"
"Alo, Meimuke!"
"Kaip fylini?"
"Orait. Kaip tu?"
"Tenks. Labai gerai. O kaip bojsuks?"

"O, gerai, tik išdykę! Vakar eškeną ant stryto išdumino, šiandien langą subrokinio. Step- sais, kaip runina, apsters ir aunsters, net sylingas splitina! Kur dabar vokini?"

"Einu į štorą. Reik Džianui nupirkti enkečių, nektaių ir šių. Vakar naują siūtą parsie- męs, tai eis pikerį nusisnėpt. o kur tu vokini?"

"Grįžtu iš bučernės: nusipir- kąu drai-balonės, šolderio, ram- steikio ir čiapsų. Turime taipgi naują kegutę alaus prieš alidei. Ateik, gud taim turėsim."

"So long, Megute!"

kaltė, tavęs per manąją nema- čiau", — atsako šaltai. P.

Sukasi poros, o M. stebi kam- pės šokančius. Stai pasisuko p-lė K. Eikime, pašoksimė, Jonai. Pradėjo. Jam kojos pynėsi. "Aš nemoku, panele, lietuviškai..."

"Et, niekis išmoksimė...", pa- drąsino ji. "šis anglišką nesun- kus..."

"Puiku, jaunasis daktare, iš- jūš būtų graži pora", prabyla vienas iš jį jos draugas. "Zino- ma P., tu jau išpuikai, nei pažinti manęs nepori..." — "Gai- la panele G., bet tai ne mano

Ir nenuostabu, kad šiais laikais visų išmintingų, dorų mokslo žmonių yra didžiausias noras doriniai ir fiziniai sustiprinti jau- nimą. O kas yra priešinga dorai, tas dažniausiai ken- kia ir kūniui. Viena iš di- džiausių ydų yra plėtimas girtuokliavimo jaunimo tarpe. Iš tos ydos paeina beveik visos kitos ydos, kurios baisiai jaunimą tvirkina ir daro nelaimin- gu. Šitai baisiai ydai pra- šalinti yra tik viena prie- monė, būtent, jaunimui tapti blaiviu.

Norint sublaivinti jau- nimą, reikia jį pirmiausiai apšviesti, kad pažintų blaiv- vumo reikšmę ir reikalin- gumą gyvenime.

Beveik viso kultūringo pasaulio prieita prie vie- nos nuomonės, kad atsiek- ti kokį nors tikslą, grei- čiausiai galima tą atlikti per organizacijas. Atskirai vienam, be bendradarbia- vimo su kitais vienminčiais jaunuoliais, šis, kaip ir kiekvienas kitas idėjinis darbas būtų sunkiai atsie- kiamas. Todėl supažindin- sus jaunimą su blaivumo reikalingumu reikėtų jį glausti prie organizacijos, kurios tikslas yra visuo- menės blaivumas.

Taigi skleiskime blaivias ir šviesias idėjas jaunimui savo darbu, žodžiu ir pa- vyzdžiu ir padėsime tauti sulaukti šviesios ateities.

Kun. Jonas Padvaiskas

Redakcijos Atsakymas

Kun. Jonui Padvaiskui, Worcester, Mass. — Tams- tos straipsnelis, skiriamas į vas. 2 d. "Darb.", gautas tik vasario 2 d. Penktadie- nio "Darb." spausdinamas ketvirtadienį po pietų. Visi raštai, skiriami penktadie- nio numerii, turi pasiekti "Darbininko" redakciją vėliausia trečiądienį po pietų.

"Gyvojo Rožančiaus Paslaptyss"

Ką tik gavome iš Lietu- vos Gyvojo Rožančiaus Pa- slapčių lapelius. Kiekviena tinkamai ir gražiai įliu- struota — atvaizduota pa- veiksiais. Kaina tik 25c. "Darbininkas", 366 W. Broad- way, So. Boston, Mass.

APŽVALGA

Malonu yra pažymėti, kad spaudoje vis daugiau ir daugiau pradeda reikš- tis balsų jaunimo klauši- mu ir jo ateitimi. Štai "A- merika" lietuvių jaunimo klausimu jau rimtai pasi- sako:

"Iševijos lietuvių jauni- mo klausimas labai greitai turės būti radikaliau sprendžiamas. Pačiame jaunime yra daug noro ju- dėti, veikti. Bet šios judė- jimo jėgos daugiau gaiva- liškos, išblaškytos, nesu- kauptos. Joms trūksta ats- paros taško, joms nemato- ma aiškos linkmės, kurion ir per kurią jaunimo veikla veržtųsi, griaudama ne- rangumą, abejones, nedrą- sius pasiryžimus.

Aiškiai juntama, kad

jaunimui organizuoti trūk- sta vieningos rankos, ben- dros ir nepalaužiamos idė- jos centro, iš kur spindu- liuotų vadovaujanti galia. Atskirose vietose yra labai sumanių, ideališkai nusi- teikusių jaunimo vadų, bet jų veikla nematoma už jų gyvenimo vietos, jų šviesūs pavyzdžiai negali sužadinti kitur gyvenančių jaunuolių, kurie neturi lai- mės tokių vadų turėti".

Atrodo, kad šis spren- džiamasis klausimas turė- ty būtų įtrauktas ir į ALR K. Federacijos Tarybos po- sėdį, kuris netrukus įvyks New York'e, nes Federaci- ja iševijos jaunimo klau- simu yra kompetetingiau- sia tarti savo žodį.

JAUNUOLIO DIENORAŠTIS

(Tęsinys)

Rytas buvo labai gražus ir saulės spinduliai atgaivi- no miegantį pasaulį. Pau- kšteliai čiulbėjo ir vienas kitas šuo pradėjo loti. Žmonės gatvėse skubinos i bažnyčią į pirmąsias šv. mišias, nes šiandien sek- madienis.

Aš jau buvau pabudęs, kai mano motinėle įėjo į kambarį mane prikelti. "Jonai", ragino ji, "sku- bėk, kad nepasivėluoti į Mišias".

"Gerai, mamyte, nepasi- vėluosiu", atsakiau aš ir iššokau iš lovos. Apširen- giau savo gražiais drabu- žiais ir išbėgau į bažnyčią.

Koks neišpasakytas ma- lonumas lankyti bažnyčią su savo lietuvišiais draugais sekmadienio rytą. Visi, jauni bei seni, linksmi rinkosi bažnyčion išklaui- syti šv. mišių ir padėkoti Viešpačiui Dievui, kad Jis laimingai globojo visą sa- vaię ir kad neapleistų mūs ateityje.

Pasauliniai dalykai šian- dien turi būti užmiršti. Sekmadienis paskirtas Dievo garbinimui ir pasi- sėjimui. Visi darbininkai džiaugiasi, kad šiandien nereikės eiti į darbą, kad šiandien galės praleisti lai- ką ramiai ir be jokių rū- pesčių. Netik darbininkai linksmi, bet ir jaunesnieji

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

MONTELLO, MASS.

VAKARIENĖ IR "STEFANIJOS VESTUVĖS" PULKIAI PAVYKO

Sekmadienį, vasario 4 d., 5 val. po pietų, Šv. Roko par. naujoje salėje įvyko metinė parapijos vakarienė, į kurią susirinko tiek publikos, kad reikėjo svečius padalinti į dvi partijas. Viena svečių partija vakarieniavo apatinėje salėje, o kita — laukė vakarienės viršutinėje salėje. Iki pirmieji svečiai pavalgę, antruosius "interteinino" gražia ir įdomia programa parapijos vaikučiai, vadovybėje Jėzaus Nukryžiuotojo Seselių.

Reikia tik pasidžiaugti, kaip gražiai ir sutartinai jie publiką linksmino. Šios programos vedėja buvo Agnietė Matukaitytė, kuri nesivaržydama viską atliko. Pirmiausiai mergaičių choras sudainavo keletą dainų, pasikui buvo duetas, kurį gražiai sudainavo Lilijona Mazgelytė ir Agnietė Matukaitytė. Gražiai padėklamavo Lina Matulaitytė, kuri susilaukė daug aploдимen-tų. Po tam Julė Adomaitytė ir Lina Matulaitytė gražiai pasmuikavo. Akrobatas Jonas Grigas parodė keletą akrobatiškų "triksų", kurie publikai tikrai patiko. Vaikučiai duonkepiai nemažai padarė juokų. Gaila, kad nesužinojau vaidintojų pavardžių. Būrys mergaičių, pasipuošusių tautiškais drabužiais pasoko keletą šokių. Visam programui akompanavo Olga Breivytė.

Apie 8 val. ir antrai svečių partijai pavalgus, visi suėjo į viršutinę salę pamatyti "Stefanijos vestuvių", kurias labai gražiai suvaidino Brocktono Jaunimo Dramos Ratelis, vadovaujant kun. F. Norbutui. Iš tikrųjų, publika labai buvo jomis patenkinta, nes prisijukė iki ašarų. Vaidino sekantieji:

Margareta Mazgalienė — Stefanija, (Našlė); Kazys Jakavonis — Tamas Salins, (Našlys); Juozefina Mikėnaitė — Nora, (Tamo duklė); Martinas Audijaitis — Jonas, (Stefanijos sūnus); Genovaitė Svedaitė — Kątrytė, (Noros draugė); Alfonsas Jeramavičius — P. Grudinskas (Tingynys); Vincas Gilsonas — Petras, (Stefanijos švogerys); Julija Povilaitytė — Teresė, (Tarnaitė); Pranas Petrikas — Sladas, (Policistas). Trys vaikai, Margareta Sinkavičiūtė — šufleris. Scenerijos rakandai gauta iš Katz kompanijos.

Kada abi svečių partijos susirinko į viršutinę salę pamatyti "Stefanijos vestuvių", tai nebuvo vietos visiems susėsti, daugeliui prisėjo išstovėti visą vakarą. Nors naujoje salėje tilpsta apie 700 žmonių, bet pasirodė, kad permaža salė visą publiką

sutalpinti. Valio, brocktoniečiai, kad remia savo parapiją.

SERGA JONAS JESKELEVIČIUS

Pereitą trečiadienį smarkiai susirgo žinomas veikėjas, katalikiškos spaudos apaštalas Jonas Jeskelevičius. Jonas jau nebejaunas žmogus, bet jis niekad nepavargo platindamas katalikiškus laikraščius. Ypač, jis daug pasitarnavo "Darbininkui". Linkime ligoniui greitai pasveikti ir vėl darbuotis katalikiškai spaudai. Rap.

S. S. PITTSBURGH, PA.

SV. VINCENTO PARAPIJOS MOTERŲ KLŪBAS

Sausio 25-tą dieną, Šv. Vincento parapijos salėje, Moterų klūbas turėjo nepaprastą bankietą. Tiesa, jau septintas toks bankietas buvo parengtas, nes jau septyni metai kai tas klūbas gyvuoja. Prieš septyniuos metus įsikūrė klūmas iš 7 narių, o dabar jau yra 80 aktyvių narių. Pereitą metą viena narė mirė, o jos vietą užėmė aštuonios naujos.

Bankieto tikslas, pagerbti seną ir naują valdybą. Sekančios yra valdyboje: pp. E. Millerienė, pirmininkė; Ona Peremba, vice-pirm.; Ona Skrabienė, raštininkė; Alena Skrabis, išd. Dieve padėk joms laimingai darbuotis. Taip pat šios ponios nori parodyti "good time" savo geriems vyrams, kurie irgi prisideda prie jų darbų. O svarbiausia jos savo darbuote, savo paslaukojimu daug prisideda prie parapijos užlaikymo. Kiekvieną metą jos virš tūkstantį dolerių aukoja parapijai. Retai kur rasi tokias veiklias moteris, kaip Moterų klūbo narės. Visos bendrai dirba, vienam tikslui ir vienai idejai.

Negaliu pamiršti bankieto vakarienės, kuri tikrai buvo skani. Tai garbė išmintingoms virėjom. Patarnauta puikiausiai.

Vakarienės metu buvo įdomių ir juokingų kalbų. Kun. J. Vaisnoras gyrė parapijietes; Kun. J. Misius žadėjo imti pavyzdį iš klubių, kad ir northside taip galėtų padaryti. Adv. E. Schultz gerėjosi iš moterų gražių darbų. Mr. Haser, graborius, prižadėjo visokiuose moterų veikimuose aktyviai padėti. Inžinierius A. J. Mažeika stebėjosi, kad nei Lietuvoje, nei Amerikoje nematęs tokio darbštaus klūbo. Kun. J. V. Skripkus, pasidžiaugęs gera vakariene, ragino moterėles nepailsti darbe, kad ir ateityje tuo pačiu uolumu pareikštų savo veiklumą.

Sugiedojus Lietuvos Himną, pasibaigė vakarienė ir kalbos. O parapišioje graži muzika ir pasilinksminimas.

Malonu atsilankyti į tokias pramogas. Yra didis malonu-

Vilniečiams Sušelpiti BALIUS - ŠOKIAI

Rengia Lietuvos Vyčių 17 Algirdo Kuopa UŽGAVĖNIŲ VAKARE

Vasario-Feb. 6 d., 1940

PARAPIJOS SVETAINĖJE

492 E. Seventh St.

South Boston, Mass.

AL STEVFNS' ORKESTRA

Ižanga 35c.

Visus Kviečia RENGĖJAI

mas Gerb. Klebonui turėti to- kias veikėjas, bet tiesa nemažai reikia ir Jam pačiam prisidėti. Ten buvęs.

PHILADELPHIA, PA.

PRASIDĖS MISIJOS

Jau viešai paskelbė parapijos vadai - Dvasiškiečiai ir kviečia visus būti pasirėngusiems dalyvauti misijose, kurios prasidės vasario 12 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, 324 Whar-ton St. Misijas skelbs misijonierius kun. Matulaitis. Misijų tvarka: pirmą savaitę vasario 12, prasidės moterims; antra savaitė vyrams, o trečia savaitė, amerikonom anglių kalboje, kurie mažai supranta arba visai nesupranta lietuvių kalbos. Reikiška misijos tęsis tris savaites: prasidės vasario 12 d. ir baigsis 2 ar 3 kovo. Visi lai pasinaudoja misijomis. Daug malonumo teikia parapijai ir patiems misijų dalyviams, kada maldininkai lankosi į misijas ir klauso pamokslų. K. D.

LRKS APSKRICIO NAUDAI PRAMOGA

Susivienymo Lietuvių Romos Katalikų Amerikoje 10-tos kuopos, vadovaujamos pirm. Antano Užumackio, veikla yra žinoma šioje kolonijoje. Pirm. A. Užumackio rūpesčiu, suorganizuotas Philadelphia LRKS Apskritis. Renkia palinkėti katalikiškai naujai organizacijai — apskričiai pasisekimo. Apskričio vardu yra rengiamas vakaras: kortavimo ir "bunco par-ty", kuris įvyks sekmadienį, va-

sario 18 d., 4 valandą po pietų, šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St. Dovanos bus trys: laikrodis ir pinigais. Kviečia visus atsilankyti ir paremti naują organizaciją — Apskričių. K. D.

TEBESERGA JUOZAS BALČIŪNAS

Jau ilgas laikas kaip serga Juozas Balčiūnas, 301 Whar-ton St. Jis yra kuklus biznierių. Visi laukia p. Balčiūno pasveiks-tant. p. Balčiūnas buvo duosnus parengimų rėmėjas. Jo žmona, p. Ona Balčiūnienė taip pat vi-sados pirmutinė parengimuose, ir duklė Tekliukė, visados kiek galėdama seka motinos pavyzdį. Kleb. kun. I. Valančiūnas, ligo-nio pusbrolis, ir visi Kazimierie-čiai linki J. Balčiūnui greitai pasveikimo.

Balandėlis.

Paieškojimas Nr. 109

Lietuvos Konsulatas Chi-cagoje ieško sekamus as-menis:

Banyš, Antanas. Gyveno Chicagoje, 4618 S. Paulina St., Town of Lake koloni-jų. Kilęs iš Jurkupių km., Rokiškio apskr.

Gricius, Petras, gyvenęs Chicagoje, yra prašomas susižinoti su Lietuvos Kon-sulatu Chicagoje. Reikalas svarbus.

Maskolaitis, Jonas. Gy-veno La Salle, Ill. Buvo angliakasy.

Papas, Antanas. Gyveno Chicagoje, 1856 Cary St. Šakalis, Jonas ir Apolo-

Moterų Aukos Vilniaus Kraštui

Lietuvos Šaulių Sąjun-gos moterys — šaulės sku-ba padėti savo sesėms vil-nietėms. Neseniai jos pa-darė gražų žygį: žemės ū-kių, Ministerijos moterų šaulių būrio šaulės surin-ko 557 litus ir paaukojo Vilniaus moterų šaulių rinktinei.

Ta pačia proga to būrio moterų šaulių vadė ponja Vitkauskienė ministerijoje surinko drabužių, kurie buvo išdalinti Vilniaus lietuviams, kurie už lietuvis-tę buvo lenkų kalėjimuose ir dabar paleisti į laisvę.

Moterų šaulių Garbės Vadė Emilija Putvienė Vil-niaus Moterų šaulių Rink-tinei paaukojo 100 litų.

Buv. Klaipėdos Moterų šaulių Rinktinės Rėmėjų būrys Vilniaus Moterų šaulių būriui paaukojo 306 Lt. ir 80c.

Vilniaus krašto reika-lams visuose Lietuvos paš-tuose pašto tarnautojai ir darbininkai ligi gruodžio m. 11 dienos suaukojo 11, 123 litus. Aukos Vilnie-

čiams ir dabar dar renka-mos Lietuvos paštuose. (K. V-as)

Prof. K. Pakšto Prakalby Maršrutas Vasario Mėn.

Pagal ligšiol gautus pakvietimus Prof. K. Pakšto prakalbos numatytos se-kamuose miestuose:

1. Waukegan, Ill., lietu-vių parapijai — vasario 6.
2. Waukegan, Ill., Rotary klūbai — vasario 7 d.
3. Grand Rapids, Mich., lietuviams — vasario 8 d.
4. Detroit, Mich., lietu-viams — vasario 9 ir 10 d.
5. Rochester, N. Y., lietu-viams — vasario 11 d.
6. Amsterdam, N. Y., lie-tuviams — vasario 14 d.
7. Newark, N. J., lietu-viams — vasario 15 d.
8. Brooklyn, N. Y., lietu-viams — vasario 16 d.
9. Bayonne, N. J., lietu-viams — vasario 17 d.
10. Philadelphia, Pa., Šv. Kazimiero parapijoje — va-sario 18 d.
- 11—13. Baltimore, Md. — lietuviams ir amerikie-čiams — vasario 19, 20 ir 21 d.
14. New Haven, Conn., lietuviams — vasario 25 d.
15. Waterbury, Conn., lietuviams — vasario 27 d.
- Binghamton, N. Y., ir Nashua, N. H. lietuvių ko-lonijoms prakalbos bus pa-

skirtos kiek vėliau, sude-rinant jas su kitais kvieti-mais.

Iki vasario 7 d. Prof. Pak-što prašoma rašyti "Drau-go" adresu: 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill., o vėliau — į "Amerikos" redakciją: 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PATAPK AMERI-KOS PILIEČIU

Manant apsigyventi A-merikoje, reikėtų kiekvie-nam patapti Amerikos pi-liečiu. Daugelyje įstaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbinin-kas būtų Amerikos pilietis — kitaip neduoda darbo. Norintieji išsiimti pilietiš-kas popieras, nusipirkite knygutę "Pilietybės kate-kizmas", kuri padės Jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 25c.

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Remkite tuos profesio-nalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

Juozas Kasinskas

Inc. Laidotuvių Direktorius Patarnavimas Dieną ir Naktį 602 Washington Blvd. BALTIMORE, Md. Telephone Plaza 8595 Limosinai dėl visokių reikalų.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirm. — F. Zaleskienė, 564 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 4115 Washington St., Rostindale, Tel. Parkway 0558-W.
Izdininkė — Ona Stanulitė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antra utarninka mėnesio, 7-30 val. vakare, pabrėžtinai svetainėje. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas, Juozas Svagždyš, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Markalka, Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Izdininkas, Andrius Zaleskas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas tre-čia nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėje, 49 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Vas. 3 d., Šv. Petro par. bažnyčioje, priėmė moterystės Sakramentą sekancijos porėlės: Jurgis Tacionis apsidėdė su Joana Šlikaite, gyv. 52 O St. Liudytojais buvo Jonas Križnauskas ir Marijona Šlikaite.

Klemensas Urbonas susituokė su Saliomėja Prišmontaitė, gyv. 243 W. 3rd. Liudijoj Antanas Butvilas ir Marijona Prišmontaitė.

Stanislovas Dambrauskas (Dambry) susilūbavo su Ona Tarutyte, 171 W. 5th St., gimusia ir augusia Buenos Aires, Argentinoje. Liudytojais užsirašė Jonas Dambrauskas ir Birutė Puplauskaitė.

Vas. 4 d. priėmė moterystės sakramentą Edvardas Loughran

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas

A. L. Kapočius
251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nu 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 12 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną (pagal sutartį).

Tel. TROWbridge 6330.

John Repshis, M. D. (REPSYS)

Lietuvis Gydotojas
278 HARVARD STREET,
Kampus Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Reikalingas jaunas vaikas, kuris norėtų dirbti mėsos krautuvėje. Būtų gerai, kad turėtų kiek patyrimo.
L STREET MARKET
181 L St., Tel. SOU 1314
So. Boston, Mass.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimui. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą raumenų skaudėjimui, strėnų raumenų skaudėjimui, išsinarinimui ir šlaip raumenų skaudėjimui vien išsivardindami su Pain-Expelleriu. Šis senesnis ir limmentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkū jau išsarduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jįs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

International Cafe, Inc.

VYRAMS IR MOTERIMS
317 W. Broadway South Boston

DABAR yra vietos dėl 400 žmonių ant syk aptarnauti. — Vakaraus muzikališkas programos. — Gėrimai — kas tik ko norite. Iškilmingas atidarymo banketas įvyks Vasario 8, ketvergo vakare. Dalyvaus Jack Sharkey ir kiti žymūs svečiai. Rezervuoti vietos reikia iš anksto. Tiketai: \$5, \$3, \$2.50. Visus širdingai užkviečia — BARNEY PETRUS, Sav.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkite pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistą patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jį skelbima matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLUMBIA 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market

P. Baltušionis ir p. Kilinga, Sav.
798 Broadway, Tel. SOU 5120
SO. BOSTON, MASS.

K. Sidlauskas

918 E. BROADWAY,
Tel. SOU Boston 3367
Pristatoma ICE CREAM ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

Profesionalai, biznierių, pramonto kai, kurie skelbiami "Darbininke" tik tai verti skaitytųjų paramos. Visi skelbiami "Darbininke".

Sekmadienį, vasario 4, š. m. pp. Kastantas ir Ursulė Sidlauskai, gyv. 918 E. Broadway, So. Bostone, kukliai paminėjo savo 26 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Juos pasveikino artimiausieji giminės bei draugai. Jie augina du sūnus, kurie daug darbuojasi bažnytinėse organizacijose. pp. Sidlauskai turi savo nuosaviame name Delicatessen bizn. p. K. Sidlauskas yra ilgametis LDS narys. Ir visuomet remia "Darbininką" ir LDS. Sveikiname! Rap.

GALITE GAUTI "DARBININKĄ"

Sekmadienį, kovo 10 dieną, 1:30 val. p. p. įvyks kun. Andriejaus Naudžiūno primicijų bankietas, Šv. Petro par. salėje, 492 E. 7th St., So. Bostone. Kas norite gauti bilietų, galite nusipirkti "Darbininko" administracijoje ir pas veikėjus.

Sekmadienį, vasario 4 d. National Wadding kompanijos, Mattapan, Mass., įstaigoje kilo gaisras, kuris padarė \$15,000 nuostolių.

LANKĖSI

Pirmadienį, vasario 5, "Darbininke" lankėsi pp. Baronai iš Whitely, Mass. Apžiūrėjo spaustuvių ir džiaugėsi jos gražiu įrengimu. Pp. Baronai turi didelę pieninę — Hillside Dairy. Jie yra "Darbininko" skaitytojai ir rėmėjai.

Bostono Community Fondui dar trūksta \$365,000, kad pasiektų reikalingą sumą, būtent \$4,260,000. Beliko tik dvi dienos vajui. Nėra abejonės, kad toji suma bus sukurta, nes žmonės gausiai aukoja. Lietuviai taip pat supranta to fondo reikšmę ir gausiai aukoja.

Kreipiamas dėmesys visų LDS prietelių ir rėmėjų, kad Darbininkų Radio 5 metų sukakties proga Koncerto tikėtus galima gauti "Darbininke".

Šv. Jono Ev. Draugija Smarkiai Ruošiasi Prie Šokių

South Bostone skaitlingiausia pašalpinė Šv. Jono Ev. draugija, suprasdama katalikiškos spaudos reikšmę, nutarė suruošti "Darbininko" naujos Intertypas fondui šokius, kurie įvyks tuojau po Velykų, kovo 30 d., Municipal Bldg. salėje, So. Bostone. Šokių rengimo komisija ir draugijos nariai dirba išsijusę, platindami tiekietus. Taipgi jau atsirado ir šio parengimo rėmėjai. Štai, sekantieji aukoję parengimo fondui: Albina Jasulaitienė, So. Boston, Mass. \$1.00 J. Casper, So. Boston, Mass. 1.00 M. Kupres, No. Woburn, Mass. 1.00 S. Pustienė, So. Boston, Mass. 1.00 A. Adamavičienė, So. Boston, Mass. 1.00 Morta Kraunelienė, So. Boston, Mass. 1.00 Mrs. M. Grimas, So. Boston, Mass. 1.00 Šokių rengimo komisija ir "Darbininko" administracija nuoširdžiai dėkoja gerb. Rėmėjams, kurie taip nuoširdžiai remia šį parengimą.

Radio Programos Jubiliejaus Minėjimas

Pereitais metais, gruodžio 14 d. suėjo lygiai 5 metai Darbininkų Radio programai. Per 5 metus šeštadieniais lietuviškas balsas pasiekė jūsų namus: lietuviška daina, muzika, kalbos ir pranešimai. Per tuos penkiuos metus Darbininkų Radio programa įsigijo labai daug nuoširdžių tos programos rėmėjų ir prietelių. Taigi Darbininkų Radio vadovybė, pasitarus su laikraščio "Darbininko" administracija, radio programos suaktyvinti proga bendromis pajėgomis rengia koncertą, sekmadienį, balandžio 21 d., 7 val. vakare, Municipal Building svetainėje, So. Bostone, kurio pelnas skiriamas laikraščio "Darbininko" Intertype fondui.

Radio Programos Vedėjas ir Pranešėjas.

Dideli šalčiai Chicagoje trukdo gaisrininkams darbą. Čia parodo Chicagos gaisrininką su pašliužomis, kaip Suomijos karys prieš rusus, skubinasi į gaisro vietą. Dėl gilaus sniego ir didelių šalčių gaisrininkai negali privažiuoti gaisro vietos.

Skolinimas Pinigų Už Užstatą

Jung. Valstybių Žemdirbystės Departamentas savo leidinyje "Consumer's Guide" sako, kad "pinigų skolinimo krautuvės" (pawnsapės) ištikro yra vargo rodyklės. Tų vietų savininkai duoda paskolas žmonėms, kurie kitur negali gauti pinigų. Giminės draugai, kaip ir pažįstami, nelaikomi atsakomingsais už tas paskolas, jeigu skoliniojas pats į laiką negali atmokėti, kaip daroma daug kredito įstaigose. Žmogaus užstatytas daiktas laikomas užtikrinimu, kad paskola bus užmokėta. Kas tik turi brangmenų, sidabro daiktų, laikrodį, kamerą ar muzikališką instrumentą, gali pasiskolinti pinigų, nepaisant kokias pajamas turi ar kokias gali turėti.

galima apskusti už neužmokėjamą. Jis tik gali netekti užstatą.

Jeigu skoliniojas parduoda daiktą už mažiaus pinigų, negu jis už jį paskolino, jis negali kolekтуoti tarp vadinamą "deficiency judgement". Jis apsaugoją save paskolindamas kuomažiausią sumą pinigų. Kiton pusėn, teritorijoje, skolininkas gali kolekтуoti pervirši, bet kadangi skoliniojas paprastai pats perka užstatytą daiktą reatai tebūna perviršio.

Kitais žodžiais, žmogus parduoda daiktą, pasilikdamas teisę vėliaus atpirkti jį jį paskirtą laiką, už pasiskolintų pinigų sumą virš prideto nuosimčio.

Kartais dėl šitos aukštos nuosimčio ratos skolininkas negali atgauti užstatyto daikto. Ratos už skolinamus pinigus mainosi kiekvienoje vietoje ir kiekvienoje valstybėje. New Yorko mieste, nuosimtis yra 2 nuosimčiai ir mėnesi. New Yorko valstybėje įstatymas paveldina aukščiausią ratą — 3% i mėnesį pirmiems šešiams mėnesiams už paskolą mažesnę \$100.; ir 2% pradedant su septintu mėnesiu. Tas iš viso sudaro 30% i metus. Už paskolas \$100, ar daugiau, aukščiausia nuosimčio rata yra 2% i mėnesį pirmiems šešiams mėnesiams, tada 1% po to — iš viso 18% i metus.

Lagelės ratos kitur mainosi nuo 10% i metus Nebraskaj iki 10% i mėnesį arba 120% i metus Naujojo Meksikoj. Daugumoje valstybių legalė rata mainosi ir nėra jokio sutvarkymo. Miestai kontroliuoja "pawnsapių" darbus kaippo dalis jų policijos darbo. Nes kur tik įvyksta apvogimai, greičiausia vagiai už trumpo laiko, neša pavogtus daiktus i "pawnsapes", ir todėl policija atsargiai daboja jas. New Yorko mieste kiekvienas "pawnsapės" savininkas turi i 24 valandas pristatyti policijai parašytą aprašymą visų priimtų daiktų.

Cia paduodame kelis patarimus tiems, kurie ieško pasiskolinti pinigų. Savęs paklausk —

"Ar man pinigai reikalingi už šitą daiktą, kurį duosiu užstatu?"

Atsakyk tą pirmą klausimą. Netik turėsi apsieiti

be to daikto, bet ar žinai, kad už kiek laiko jį galėsi vėl atsiimti? Daugumoje atsitikimų, žmogaus padėtis nē kiek nėra geresnė, jam daug sunkiau surinkti krūvon sumelę pinigų, o gal ir dalykai yra daug blogesni, ir kartais ko toliau žmogus laukia, tuo mažiau jis rūpinasi atgauti savo užstatą. Na ir gali užmiršti apie tai.

"Ar turiu gana ilgą laiką atmokėjimui paskolas?"

Sitas yra labai svarbus klausimas. Meto laikas užtektinas laikas.

"Atsargiai perskaityk savo tikieta", sako ženklas pačioje įstaigoje. Tai yra geras patarimas. Jeigu skolininkas nežino teisių ir savininkas krautuvės nėra teisingas žmogus, jis gali kaip nori padaryti su nuosimčiais. Neprisilaikydamos įstatymo reikalavimų, jis gali paimti nuosimčio ratą iš anksto, arba jis gali uždėti kity mokesčių už "ekstra priežiūrą".

Jeigu tų "pawnsapių" nuosimčio ratos yra peraukštos, kodėl negali pasiteirauti savo vietinėj apylinkėj apie skolinimo draugijas, šiandien tokių draugijų visur yra. "Pawnsapės" ištikro yra seniausios įstaigos žinomos žmonėms. Kas met tik šioje šalyje jos duoda nuo 150 iki 160 milijonų dolerių paskolas i metus. Kadangi duoda tik kuomažiausias sumas pinigų paskoloms, tad pamąstykite kiek milijonų žmonių prie jų kreipiasi.

Ir žmonės atvykę i tas vietas jokiū būdu negali derėtis su savininku.

FLIS.

MEDUS

Grynas bičių medus, kurį bitės sunėšė iš žydinčių javų, gėlių, pievų ir medžių yra tikras vaistas. Taigi, įsigyk kvortą medaus ir gerk jį su arbata ir kava vietoje cukraus. Kas vartoja medų — to slogos nevalgina. Kvorta kainuoja tik 75c. Jo galite gauti "Darbininko" adm. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

P. J. AKUNEVICH ir SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nuliūdimo Valandoje patarnaujame dieną ir naktį. Patarnavimas mandagus ir nebrangus.

258 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOUth Boston, 4486

16—18 Intervale St. Montello, Mass.
Tel. Brockton 4110

IVAIRŲ SKELBIMAI

Juozas M. Dillis

Laikrodininkas

"arduodu įvairiausios rūšies au-
tentus ir sidabrinus daiktus"
Taipgi ir patarnau
168 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite
kad jūsų karns ilgai laikytų u
greitai bėgtų, pirkit aliejų u
gasoliną pas mus
Nuvalom purvinius karnus u
išgrysuojame
Tel. SOU 9530
41 Broadway So. Boston, Mass.

Queen Ann Laundry, Inc.

7—9 Ellery St.,
So. Boston, Mass
Tel. SOU 2923

Jei norite, kad jūsų drabužiai
būtų švariai išplauti,
paveikite šį darbą mums

Peter P. Pleva

PLEVOKAS

Neptyniais būdais atgyje danga-
Sodewall, Stut Metal Work
Namus Modernizuoja. Mokesčiai su
2 — 6 — 12 mėnesių išmokėjim-
1131 2d METU PAVYKIN
Kas ir stato kaminius
Kas ir stato kaminius
Kas ir stato kaminius
324 E. St., So. Boston
TEL. SOU 1432
PRAKATAVIMAS ir patarnavimas

Lietuvis Plumberis

C. J. KUCINSKAS (KAK)

Nelauk vakarais, laukyk vakarais
kol kainos yra žemos
Atlieku visus plumbierio darbus
greitai ir pigiai. Gas ir atlieku
322 Dorchester St.
SO. BOSTON, MASS
Namy tel. SOU 0346
šnapos adresas — 193 Broadway

Profesionalai, biznierių, pramonto
ai, kurie skelbiami "Darbininke" tik
tai verti skaitytųjų paramos.
Visi skelbiami "Darbininke".

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

SENIAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIAUS
BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Tuos
254 W. Broadway.
SO. BOSTON, MASS
Tel. SOU Boston 2596
vvyv. vieta, 838 Dorchester
Tel. COLUMBIA 365

Joseph W. Casper (Kasperas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway.
So. Boston, Mass.
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Residence: 186 M St., So. Boston
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3360

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Kopijūs šermentinis dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2808

Vilniui Reikalinga Parama

(Laiškas Iš Lietuvos)

"Buve žmonės", kuriems šelpiti reikia 65,000 litų kasdien, o lietuviams pabėgėliams šelpiti V. K. R. draugijai reikia 400,000 litų kas mėnuo. — Neturtin-gų moksleivių pusryčiams 63,000 litų kas mėnuo. — Iš nualinto Vilniaus ne-daug tegausi. — "Vilniaus Raktui" reiks atrakinti vi-sų lietuvių širdis ir kiše-nes. — V. K. R. D-jos dar-bui keliolikos metų planas. Teko man dalyvaui gruodžio m. 19 d. Vilniaus Kraštui Remti Draugijos Vyr. Komiteto posėdyje Prekybos, Pramonės ir A-matų Rūmuose Kaune. Pirmininkavo Draugijos garbės pirmininkė ponja J. Tūbelienė ir Dr-jos Pirmi-ninkas Dr. J. Navakas. Svarstė einamuosius rei-kalus.

Komiteto posėdžiuose, kaip sprendžiau ir iš šio susirinkimo, kyla gyviausi ir opiausi Vilniaus ir jo sri-čių reikalai, kuriems šian-dien tenka duoti daug rim-to susirūpinimo, darbo ir aukų.

Šiame prieškalėdiniame posėdyje tarp kitų dalykų buvo ir artėjančių švenčių nuotaikos klausimas — ką ir kaip padarius, kad atžy-mėjus pirmąsias vilniečių Kalėdas nepriklausomos Lietuvos Valstybės globo-je. Šis klausimas bent šiais pirmųjų Kalėdų metais ne-buvo išspręstas taip, kaip Komiteto nariai savo šir-dyse ir būtų pagėdavę. Tiesa, šventės nuotaika gražus dalykas, tačiau ne visada galima laimingai nusiteikti, kai aplinkui ka-ro tragedijos paliktas skurdas ir žmonių kentė-jimai. Vis dėlto komitetas ir čia parodė gražų mostą, skirdamas lėšų Vilniaus varguomenei Kalėdoms ir kelių bendrabūčių vaikų eglutėms ir kuklioms Ka-lėdų dovanėlėms.

Vilniuje šiandien svar-bus vadinamųjų karo at-bėgėlių klausimas. Jų Vil-niuje yra labai daug. Jie visi — be pastogės, be duo-nos, be darbo, daugelis ir be drabužių.

Daugumas tų atbėgėlių be jokios vilties ateičiai. Tai yra tikri buvę žmonės. Bet ir jie, ligi dar krūtinė-je plesdena širdis, nori ir, kaip žmonės, turi teisės gyventi. Reikia ir juos šelpiti. Jų šelpimo darbą, kiek tai liečia svetimąsiu-s Lietuvos piliečius, vyk-do Lietuvos Raudonasis Kryžius.

Nemaža lėšų duoda Ame-rikos Hooverio Komitetas ir pasaulinė žydų organi-zacija "Joint", kurios ats-tovas Kaune yra amerikie-tis p. Beckelman.

Viso atbėgėlių Lietuvoje suregistruota apie 19,000. Iš jų žydų yra apie 9,000, lenkų apie 6,000 ir lietuvių apie 4,000. Vyrų atbėgėlių yra 65%, moterų 35%. Tarp žydų moterų procen-tas yra didesnis, vyrų ma-žesnis.

Jei skaitytumė, kad vie-nam žmogui išlaikyti (maistui, pastogei, drabu-žiams, medicinos pagalbai etc.) reikia 100 litų mėne-siui, tai tam atbėgėlių skai-čiui reikia nemažiau 1,900, 000 litų mėnesiui.

Vilniaus kraštui remti draugija savo statute nu-mato remti atbėgėlius lie-tuvius ir lojalius Lietuvai Vilniaus krašto piliečius. Jei sakysime, kad tokių reikalingų pašalpos lietu-vių yra tiksliai 4,000, tai tik šiam tikslui draugijai rei-kia 400,000 litų kas mėnuo. Po to pirmoje eilėje eina moksleivių šelpimas, ben-drabučių išlaikymas. Jau-nimas yra mūsų ateitis, dėl to svarbiausią dėmesį reikia kreipti į jo auklėji-mą, maitinimą ir sveika-tą.

Mokinių šelpimo klau-simas yra itin svarbus — praužusio per Vilniaus kraštą karo audros su-trukdė visą gyvenimo or-ganizaciją ir labai skau-džiai palietė krašto moks-leiviją.

Komiteto posėdyje daly-vavo Švietimo Ministerijos atstovas p. Vyt. Tumėnas, paskirtas Vilniaus Kraštui Remti Draugijos mokslei-vių šelpimo sekcijos pir-

Galveston, Texas ketveriukė mini pirmų metų sukaktį. Ši ketveriukė yra tai dukteris Mr. ir Mrs. W. E. Badgett, kurios iš viso sveria 78 svarus.

mininku. Jis referavo, kad Vilniaus mieste apie 6,900 mokinių (pradžios mokyk-lose) jau šiandien būtinai reikalingi pašalpos. Visa-me Vilniaus krašte tokių suvargusių mokyklinio amžiaus vaikų yra žymiai daugiau. Jų šelpimas būtų tiksliausias per tėvų komi-tetus, kurie veikia prie mo-kyklų. Skubios pašalpos reikalingų vaikų skaičius siektų net ligi 20,000.

Dėl pavyzdžio kai kurio-se mokyklose neturtin-gų tėvų vaikai gaudavo šiltus pusryčius, karo metu pus-ryčių teikimas buvo nu-trauktas. Dabar pradėjus pertvarkyti visą tos sri-ties gyvenimą, ir šį klau-simą Vilniaus Kraštui Remti Draugija turės ap-rūpinti.

Manoma, kad tuojau bent 14,000 vaikų turės gauti tos rūšies pagalbą, ir tam reikia pinigų. Pavyzdžiui, vieno vaiko pusryčiai kaš-tuoja 18 centų, o 14,000 vaikų pusryčiui reikia 2,500 litų kas rytas, arba, skaitant mėnesįje 25 mok-slo dienas, kas mėnuo tam reikalui draugija turi iš-leisti 63,000 litų.

Toliau tame pat V. K. R. Dr-jos komiteto posėdyje buvo iškelta visa eilė kitų klausimų. Čia teko girdėti, kad karo tragedijos už-kluptų žmonių vargai ma-žinti Komiteto lėšos yra dar labai kuklios, sulygi-nus jas su tais reikalais, kuriems Komitetas norėtų ir turėtų padėti. O kiek tos tragedijos aukų! Yra Vil-niuje ir Vilniaus krašte se-neliu ir našlaičių prieglau-dos, kurios savo išsilaiky-mui jau nuo seniai nieko iš niekur nebegaudavo. Yra moksleivių šelpimo klau-simas. Yra kultūros įstaigų išlaikymo ir šelpimo klau-simas.

Visa tai reikia dabar mums perimti ir savo jė-gomis ir ištekliams aprū-pinti, o lėšų tiems reika-lams iš nualinto Vilniaus ir jo apylinkių negalima gau-ti. Reikia tų lėšų ieškoti labdaringoje visuomenėje, reikia jų prašyti Ameriko-je ir kitur.

Graži priemonė aukoms rinkti greitai bus oficialiai paskelbta, tai yra Vilniaus Raktas, kurio planą rūpes-tingai vysto Dr-jos Pirmi-ninkas Dr. J. Navakas. Pri-vačiai pasikalbėjęs su Dr. Navaku, sužinojau, kad vi-si, kas turės Vilniaus Rak-tą, gaus Vilniuje ir tam ti-krų privilegijų, apie kurias galėsiu pranešti kita pro-ga.

Čia komiteto susirinki-me nutarta įsteigti Vil-

Visiems Lietuvams Lietuviškos Pavardės

Dabar, Vilniaus srityje, duodant pasus, į juos rašomos ištaisytos ir atitai-sytos pavardės. Taip daro-ma tik su lietuvių pavardė-mis. Jų atstatomos pir-mykštės lietuviškosios ly-tys, kurios per 20 okupa-cijos metų įvairiai iškrai-pytos, sugadintos, išvers-tos ir įvairiai rašomos. Pir-miausia krinta į akį, kaip nevienodai ta pati lietuviš-ka pavardė rašoma — vi-saip kraipoma. Pvz., Gojdz, Gaidis, Gojdzis, Gojdzis, Gojdzys, Gojdis = Gaidys,

niaus Raktose sekciją, į ku-rią bus pakviesti žymūs Lietuvos veikėjai ir čia gyveną Amerikiečiai.

Iš esamų V. K. R. D-jos žinioje aukų daug jų jau paskirta įvairioms labda-ros įstaigoms.

Šiame Komiteto posėdy-je buvo skiriamos aukos Vilniaus Moterų Komite-tui, švenčionėlių savival-dybei, Vilniaus mokyk-loms ir žydų organizaci-jai "Ozeo". Čia turio sumi-nėti, kad V. K. R. D-jai ren-ka aukas ir žydų visuome-nė, todėl ir ji turi teisės tikėtis paramos savo rei-kalams iš bendro išdo. Vil-niaus žydų visuomenė pa-sirodė Lietuvai lojali ne-tik dabar, dalis žydų buvo lojalūs Lietuvai ir lenkų o-kupacijos laikais.

Pranešdamas apie šį V. K. I. Dr-jos Komiteto po-sėdį, esu įsitikinęs, kad ir Amerikoje įsikurs panaši Draugija arba Komitetas su skyriais visuose naujo-kynuose. Kaip, kuriuo bū-du tai padaryti, spręs pa-tys amerikiečiai — jie turi daug patyrimo organizuo-tis ir veikti. Čia tik norė-čiau prie užbaigos pakar-toti tai, ką sako Lietuvoje, būtent:

Vilniaus Kraštui Remti Draugijos darbas yra mil-žiniškas užsimojimas kele-riems, ar gal ir keliolikai metų.

Per devynioliką metų lau-kėme Vilniaus, pagaliau ji jau turime, dabar mūsų pačių rankose jo likimas, ir mes patys turime nes-i-gailėti darbo ir lėšų, kad jis sutaptų su visa Lietu-va ir amžinai būtų nebeat-skiriama jos dalis.

Tuo tikslu dirbti ir auko-tis yra pareiga visų lietu-vių taip Lietuvoje, taip ir užsieniuose.

Gojdel, Gejdelis, Hajdel = Gaidelis; Kacynel, Kacinel, Kacienel, = Katinėlis; Ze-mojt, Žemajtis, Žemojc, Zamojdo = Žemaitis. Šalia to daugeliui lietuvių pa-vardžių prisagstytos sla-viškos priesagos — ovič, -evič, -ovskis, -evskis, -inskis, -ianskis... Dabar jų visų nu-sikratoma — jos pakeičia-mos lietuviškomis galūnė-mis -asą -a, -is, -ys, -ė... ir priesagomis -aitis, -(i)ū-nas, (i)onis, -ėnas, -ynas. Pvz.: Andzilewski = An-dziulis, Andziulaitis, An-dziulūnas, Andziulionis, Andziulėnas, Andziulynas; Brozylewicz = Brazulis..., Ciunowicz = Tijūnas..., Czepolunski = Čepuliū-nas..., Gierdziejewski = Girdzius..., Hajbutowicz = Eibutas; Jagiello, Jagielski, Jagellowicz = Jogėla; Kiszkievich = Kiškis...

Lenkų pridėtosios prie-sagos -oje, -aniec, -ianiec... yra iškeistos mūsų -aitis, -onis, -ėnas: Bajorojc = Bajoraitis, Czesnojc = Čė-snaitis, Aszkelaniec = Ož-kelionis, Curlanis = Čiur-lionis, Czepulaniec = Čė-pulionis, Ankianiec = An-kėnas. Kartais ir mūsų -inis yra pakeistas — ianiec = Vilkinis. Taip pat atitai-somos nei iš šio nei iš to -ew, -wo, apsegiotosios pa-vardės Zujew = Zujus, Se-westjanow = Sebastonis.

Lenkų be galūnių rašy-toms mūsų pavardėms vi-sur tenka pridėti reikiamas galūnes: Cjunel = Ti-jūnėlis, Kierul = Kerulis, Gajgal = Gaigalas, Gail = Gailius, Mosian = Masio-nis, Ogint = Uogintas. Taip pat pagal lietuvių kal-bos dėsnius atitaisomos lietuviškųjų pavardžių ga-lūnės bei šaknys. Pvz.: O-lekno = Alekna, Asako = Ašaka, Bolc = Balčius, Dojlido = Dailidė, Dron-sejko = Draseika, Dowiat = Daujotas; Gosztowt, Gosztold = Goštautas, Ko-jallo = Kojelė, Monigajlo = Monigaila, Soldzin, Sal-dzien = Saldinis, Zemoj-cin = Žemaitynas, Zamo-lajcis = Žemulaitis.

Pasitaiko labai įvairiais, nesilaikant jokių dėsnių, iškraipytų pavardžių, ku-rių tikrasias lytis kartais gana sunku susekti. Pvz., Oksztul = Aukštuolis, We-dor = Vėdaras, Szmejlis = Smailys, Szaksztello = Šiekštėlis, Zwirello, Zwiry-llo, Zwierelo = Žvėrelė.

Nelietuviškosios verst-i-nės pavardės lietuviams atverčiamos į lietuviškuo-sius atitikmenis. Pvz.: Ho-lubowicz = Balandis, Ba-landžius, Borowski = Šili-nis, Brzezinski = Beržinis, Czarniecki = Juodis, Chmielewski = Apynys, Drozdowski, Drozdowicz = Strazdas, Gajewski, Ga-jewczyk = Girinis, Miški-nis, Podleski = Pagirys, Lozowski = Karklinis, Poddubny = Pažuoilis, Smolinsky, Smolicz, Smo-lik = Dervinis, Wrobl, Wroblewicz, Wroblewski = Žvirblis; Zajaczek, Zajacz-kowski = Kiškis.

Kad čia iš tikrųjų yra dažnai išvestosios lytys, rodo tokie aiškūs doku-mentiniai pavyzdžiai. Rašoma dar dvigubai: Zwirb-lis = Wroblewski, Zajacz-kowski = Kiszkiš, Zajacz-kowski = Kiszkiel, Korwe-lis = Golebievski, Straz-das = Drozdowski... Pagal Seimo priimtąjį pavardžių įstatymą, naujuosius pa-sus išduodant, atitaisomos arba ištaisyomos tik lietu-vių tautybės piliečių pa-vardės. Dabar tuos pasus gauna Vilniaus srities gy-ventojai, todėl sykiu tvar-komas ir pavardžių reika-las. Kas savo sugadintos ar slaviškomis galūnėmis apsigastytos pavardės ne-norėtų pasitaisyti, žinoma, padavęs pagal įstatymo nuostatus reikalaujamą protestą, gali pasilikti iki šiol turėtąją pavardę ly-tį. Bet lietuviams lietuviš-ka pavardė yra ir garbės dalykas. Todėl tų protes-tuotojų nėra nesiranda.

Švenčionėlių apskr. pasus duodant, patys žmonės daug kur prašyte prašė, kad sugadintos pavardės būtų tuojau pat atitaisy-tos. Visi dar gerai atsime-na lietuviams kunigams dėl pavardžių rašymo len-kų administracijos keltą-sias bylas. Juk metrikose vietoje "oficialinių" Pirs-tel, Dundel, Dyndul lietu-vius įrašius su galūnėmis, buvo net kalėjimu baudžia-ma... Dažnas lietuvis dabar po ilgų metų su lietuviš-kuoju pasu viešai atgauna ir lietuviškąją savo pavar-dę. Pvz., žmogus pats vadi-nosi ir kitų buvo vadina-mas Jurkėnas, o "oficia-liai" jis turėjo būti — Jur-kowlanec, nes taip kažkas buvo įsimanęs jį įrašyti į metrikas ar kitus doku-mentus.

Nelietuviams pavardės atitaisymo klausimas, i-mant pasą, nėra nestatomas. Toks klausimas jau vien ir dėl to neįmanomas, kad, net ir keisdamas pavardę, nelietuvis negali gauti lietuviškos pavardės.

Jeigu pasuose nelietuvių pavardėmis prirašomos lie-tuviškos galūnės -as, -is, -us, tai čia žinoma, nėra jokio pavardžių "lietuvin-i-mo", nes tokia jau yra lie-tuvių kalba. Mūsų kalbos žodžiai tam tikras galūnes turi visuose linksniuose, taigi ir vardininke. Lenkų, pvz., sakoma rašoma Mic-kiewicz, Mickiewicz, Mic-kiewiczowi, o mūsų kalba tegalima tik Mickevičius, Mickevičiaus, Mickevičiui. Net ir priesagos -owicz, -owski nelietuviams never-čiamos -avičius, -auskas arba -auskis. Todėl koks Abramowicz, Jadkowski, Osowski ir į pasą rašomas

Puikūs Vandens Sporto Centras

Vilnius ir jo sritis dėl sa-vo upių ir gausingų ežerų yra puikūs vandens sporto centras, ką ir lenkai buvo supratę, tad buvo įsirengę nemaža vandens sporto klubų, per kuriuos net smarkiai varė savo "nuo-jūros iki jūros" lenkinimo politiką. Pačiame Vilniaus mieste prie Neries (Vili-jos) upės yra 8 geros prie-plaukos irklinio sporto lai-veliams ir baidarėms (ca-nue), be to ant Neries yra 4 plaukimo baseinai. Iš sporto priemonių yra likę apie 200 baidarių ir kitų irklinių įrankių. Kaikurie įrankiai ir įrengimai iš-vogti, bet atremontavus plaukymo ir irklavimo sportas Vilniuje galės pui-kiai klestėti.

— Svarbiausias vandens sporto centras yra Trakai. Trakai bus paversti Lietu-vos vidaus vandens sporto, buriavimo, cestu, kaip kad šventosios uostas yra paverstas jūrinio buriavi-mo židiniu. Prie Trakų e-žero ties Pilies sala yra vandens sporto pastatai su tribunomis dėl 2000 žmo-nių. Prie to paties ežero ties Žudikių kaimu yra 4 aukštų vandens sporto pa-statas su 60 kambarių ir dar kelių buv. lenkiškų or-ganizacijų sporto aikštės, turinčios net po kelis ha-žemės, su ir be pastatų. Iš sportinių įrankių Trakų e-žere rasta dar 35 jachtos ir apie 150 įvairių irklinių lai-vų.

Abramovičius, Jodkovskis, Osowskis, o ne Abromavi-čius, Jatkauškas, Asau-skas. Kitaipariant, sveti-moji pavardė fonetiškai perrašoma lietuviškais rašmenimis. "V. B."

FEEN-A-MINT
NEW 10¢ SIZE
DABAR — už 10c, galite gauti pa-garsėjusį FEEN-A-MINT, skonin-gą, patikimą čiulpiamą gumą, ku-ris patiuosuoja vidurių užkietėji-mą — taipgi galvos skaudėjimą, gausų, nevirškinimą. Mitijonai FEEN-A-MINT naudoja. Paband-yk pats!

Uždyk! Vilson Electric Show
Stuart & Tremont Sts. Vakaraus

Neatsisveigia! Kainą
Nėra Geresnės
Degtinės
Bile Kuriam
Butelyje

DABAR
\$1.25
PAINTA

BROCKERT'S XXX Ale ir Stock Ale

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiarus ir visų mėgiama XXX Ale arba Stock Ale. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet už-sisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271